2024(2)THCR

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానము, హైదరాబాద్

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి కె.శరత్

రిట్ పిటిషన్ నెం. 25832 /2018 మరియు 31482/2023

తీర్పు తేదీ : 06.06.2024

రిట్ పిటిషన్ నెం. 25832 /2018

ఎం. శంకర్ మరియు ఇతరులు

వర్సెస్

తెలంగాణ రాష్ట్రం, దాని ప్రధాన కార్యదర్శి, రెవెన్యూ శాఖ (ఎల్ఏ & జెఏ), ప్రతినిధి.తెలంగాణ సచివాలయ భవనాలు, హైదరాబాద్ మరియు ఇతరులు

రిట్ పిటిషన్ నెం. 31482/2023

బాయికట్టు సుజనమ్మ మరియు ఇతరులు

వర్సెస్

తెలంగాణ రాష్ట్రం, దాని ప్రధాన కార్యదర్శి, రెవెన్యూ శాఖ (ఎల్ఏ & జెఏ), ప్రతినిధి, తెలంగాణ సచివాలయ భవనాలు, హైదరాబాద్ మరియు ఇతరులు

ఉమ్మడి ఉత్తర్వు:-

ఈ రెండు రిట్ పిటిషన్లు ఉమ్మడి సమస్య నుండి ఉత్పన్నమవుతాయి కాబట్టి, వాటిని ఈ ఉమ్మడి ఉత్తర్వు ద్వారా పరిష్కరించడమైనది.

2. శ్రీ సిహెచ్ రవి కుమార్, పిటిషనర్ల తరఫున న్యాయవాది, ప్రతివాదుల తరఫున అదనపు అడ్వకేట్ జనరలు తరఫున ప్రత్యేక ప్రభుత్వ ప్లీడర్ శ్రీ ఎస్. రాహుల్ రెడ్డి, ప్రతివాది–టిఎస్ఐఐసి తరఫున స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ శ్రీ ఎల్. ప్రభాకర రెడ్డి వాదనలు వినిపించారు.

3. సమాజంలోని అట్టడుగు వర్గాలకు చెందిన పిటిషనర్లకు ప్రభుత్వం ఆయా గ్రామాల్లో భూములను అప్పగించబడి, వారు ఆ భూములను సాగు చేస్తున్నారని, వారి జీవనోపాధిని పొందుతున్నారని పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది సమర్పించారు.

4. 2015లో ప్రతివాదుల యొక్క అధికారులు తమ గ్రామం మరియు ఇతర పొరుగు గ్రామాల భూములలో జాతీయ ఇన్వెస్ట్మెంట్ అండ్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ జోన్ (ఎన్ఐఎంజెడ్) ను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదించినట్లు పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది తెలిపారు. ఎకరానికి రూ. 5,65,000- ప్రైవేట్ పట్టా భూస్వాములకు చెల్లించారు మరియు కేటాయించబడిన (assigned) భూముల కోసం పిటిషనర్ల సంతకాలు పొందిన తరువాత ఎకరానికి రూ.3,25,000/- మరియు రూ. 4,00,000/- చెల్లించారు. తమకు అప్పగించబడిన భూములకు సంబంధించి ఎటువంటి నమోదు జరగలేదని, పిటిషనర్లకు ఒక్క కాగితం కూడా ఇవ్వలేదని, వారి సంతకాలు తీసుకున్న పత్రాలను చదవడానికి కూడా వారిని అనుమతించలేదని ఆయన సమర్పించారు.30.07.2015 నాటి G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (JA & LA) విభాగం ప్రైవేట్ పట్టా భూములకు వర్తిస్తుందని మరియు కేటాయించబడిన భూములకు ఇది వర్తించదని, ఎందుకంటే ఈ లావాదేవీ తెలంగాణ అసైన్డ్ భూముల (బదిలీల నిషేధం) చట్టం, 1977 ను వ్యతిరేకమని ఆయన సమర్పించారు.

5. 2013 చట్టము ప్రకారం, అసైన్డ్ భూస్వాములను 'బాధిత కుటుంబం', 'భూ యజమానులు' అలాగే ' ఆసక్తి గల వ్యక్తులు' గా కూడా నిర్వచించారని, అసైన్డ్ భూముల సేకరణ విషయంలో, అనుసరించాల్సిన విధానం మరియు పేర్కొన్న చట్టము ప్రకారం పరిహారం మరియు పునరావాసము హక్కులను పిటిషనర్లకు విస్తరించాలని పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది మరింత సమర్పించారు. చట్టపరమైన ప్రక్రియను అనుసరించకుండా, పరిహారం మరియు పునరావాసము హక్కులను చెల్లించకుండా, ప్రతివాదులు ప్రజా ప్రయోజనం పేరిట తమ భూములను స్వాధీనం చేసుకున్నారని, పిటిషనర్లు ప్రతివాది యొక్క పాధికారులకు అనేక ప్రాతినిధ్యాలు ఇచ్చారని, కానీ ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదని, ప్రతివాదులు

ప్రారంభించిన కార్యకలాపాలు రిట్ పిటిషన్లను అనుమతించడం ద్వారా పక్కన పెట్టబడతాయని , భూసేకరణ, పునరావాసము మరియు పునర్నిర్మాణ చట్టము, 2013 (ఇకపై 'చట్టము, 2013' గా సూచించబడింది) లో న్యాయమైన పరిహారం మరియు పారదర్శకత హక్కు ప్రకారం భూసేకరణ కార్యకలాపాలను ప్రారంభించమని ప్రతివాదులను ఆదేశించాలని అభ్యర్థించారు.

6. పిటిషనర్ల కోసం న్యాయవాది ఈ క్రింది నిర్ణయాలపై ఆధారపడ్డారు;

1.భూసేకరణ అధికారి -cum-R.D.O, చేవెళ్ల డివిజన్, హైదరాబాద్ మరియు ఇతరులు వర్సెస్ మేకల పాండు మరియు ఇతరులు 2004(2) ALT 546 (L. B.)
2. ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రం వర్సెస్ సింఘారా సింగ్ AIR 1964 SC 358
3.ఖుబ్ చంద్ వర్సెస్ రాజస్థాన్ రాష్ట్రం AIR 1967 SC 1074
4. స్టేట్ ఆఫ్ ఒరిస్సా వర్సెస్ సుధాంశు శేఖర్ మిశ్రా AIR 1968 SC 647
5.చమేలి సింగ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ యు. పి (1996) 2 SCC 549
6. కర్ణాటక ప్రభుత్వం వర్సెస్ గౌరమ్మ (2007) 13 ఎస్సీసీ 482
7.విద్యా దేవి వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ హిమాచల్ ప్రదేశ్ (2020) 2 SCC 569
8.B.K.రవిచంద్ర వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (2021) 14 SCC 703

7. ప్రతివాదుల తరపు అదనపు అడ్వకేట్ జనరలు కు ప్రాతినిధ్యం వహించిన ప్రత్యేక ప్రభుత్వ ప్లీడర్, ఒక దశాబ్దంలోపు జి. డి. పి. లో తయారీ వాటాను 25 శాతానికి పెంచడం మరియు 10 కోట్ల ఉద్యోగాలను సృష్టించడం అనే లక్ష్యంతో భారత ప్రభుత్వం జాతీయ తయారీ విధానము ప్రకటించిందని సమర్పించారు.జాతీయ పెట్టుబడి మరియు తయారీ మండలాలు (ఎన్ఐఎంజెడ్) తయారీ విధానము ముఖ్యమైన సాధనాలు. జహీరాబాద్లోని ఎన్ఐఎంజెడ్ స్థాపన కోసం భూమి బంజరు మరియు సాగు చేయలేని బీడు భూములుగా ఉన్న మారుమూల ప్రాంతాన్ని వారు ఎంచుకున్నారు.

8. ఎన్ఐఎంజెడ్ ప్రాజెక్టును స్థాపించడానికి అప్పగించబడిన భూములను తీసుకున్నందుకు పాధికారులు అసైనీలకు తెలియజేశారని, వారికి అసైన్డ్ భూముల సేకరణ కోసం ఫారం-I మరియు II తో పాటు దరఖాస్తులను తీసుకున్నారని స్పెషల్ గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ సమర్పించారు. పిటిషనర్లు

స్వచ్ఛందంగా ముందుకు వచ్చి టిఎస్ఐఐసి లిమిటెడ్ కు తమ భూములను వదులుకోవడానికి సుముఖతను వ్యక్తపరిచారని, తేదీ 30-01-2015నాటి (G.O.M S.No.123 రెవెన్యూ (JA&LA) విభాగం జిల్లా స్థాయి భూ సేకరణ కమిటీ (డిఎల్ఎల్పిసి) నిర్ణయించిన రేట్ల ప్రకారం, అంటే కేటాయించినవారు (assignees) సాగు చేస్తున్న భూములకు ఎకరానికి రూ.4,00,000/-లు మరియు కేటాయింపబడిన వారు ఎంతో కాలంగా బీడు భూములుగా యుంచిన వారికి ఎకరానికి రూ.3,25,000/- చొప్పున అంగీకరించిరి.

9. 2013 నుండి 2015 వరకు అసైన్డ్ భూముల సేకరణకు ముందు మూడు సంవత్సరాల అమ్మకాల గణాంకములు 2013 చట్టము ప్రకారం అంచనా వేయబడ్డాయని స్పెషల్ గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ సమర్పించారు. ముంగి గ్రామానికి సంబంధించి ఎకరానికి 1.5 శాతం కారకం మరియు 2% సొలేషియంతో సహా వ్యవసాయ భూముల మొత్తం మార్కెట్ విలువ రూ. 2,42,494/- మరియు యెల్గోయి గ్రామానికి సంబంధించి ఎకరానికి రూ.2,76,714/- పాధికారులు డిఎల్ఎల్పిసి నిర్ణయించిన విధంగా ఎకరానికి వ్యవసాయ భూమి మరియు బీడు భూమికి ఎకరానికి రూ.4,00,000/- మరియు రూ.3,25,000/- చొప్పున భూమి ఎక్స్-గ్రేషియాను చెల్లించారు మరియు వారు భూముల మార్కెట్ విలువ కంటే ఎక్కువ ఎక్స్-గ్రేషియాను చెల్లించారు.

10. ఎన్ఐఎంజెడ్ ప్రాజెక్టును స్థాపించడానికి సిద్ధంగా ఉన్న భూ యజమానులు/కేటాయించిన వారి భూముల సేకరణను తహసీల్దార్లు ప్రారంభించారని, కేటాయించిన వారు తమ సుముఖతతో సంబంధిత పాధికారుల ముందు ఫారం-I మరియు IIతో పాటు తమ దరఖాస్తులను సమర్పించారని, ఆపై సంబంధిత తహసీల్దార్లు సంబంధిత కేటాయించిన వారికి నోటీసులు జారీ చేసి, పునఃప్రారంభ ఆదేశాలను జారీ చేసి, కేటాయించిన వారికి గణనీయమైన ఎక్స్-గ్రేషియా చెల్లించారని స్పెషల్ గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ సమర్పించారు. భూమిని భౌతికంగా స్వాధీనం చేసుకుని, సరైన పంచనామా కింద టిఎస్ఐఐసి లిమిటెడ్ కు అప్పగించారు. ఎన్ఐఎంజెడ్ ప్రాజెక్టును ఏర్పాటు చేయడం.అధికారులు తగిన

విధానాన్ని అనుసరించారని, అర్హులైన కేటాయింపుదారులకు సహేతుకమైన ఎక్స్-గ్రేషియాను చెల్లించారని, ఎన్ఐఎంజెడ్ ప్రాజెక్టును స్థాపించడానికి వారి అప్పగించబడిన భూములను ప్రతివాది No.9-TSIIC లిమిటెడ్కు నింజ్ (NIMZ) ప్రాజెక్టు స్థాపన కోసం అప్పగించారని ఆయన సమర్పించారు.

11. W.P.No.25832/2018 లో పిటిషనర్లు తమ దరఖాస్తులను 24.01.2018 నాడు సమర్పించారని, మరియు W.P.No.31482/2023 లో పిటిషనర్లు ఫారం-I మరియు II సమర్పించిన తేదీ నుండి రెండు నుండి ఏడు సంవత్సరాల విరామం తర్వాత పట్టా భూములతో సమానంగా చెల్లింపు చేయాలనే అభ్యర్థనతో 2023 అక్టోబర్ నెలలో తమ దరఖాస్తులను సమర్పించారని, ఆ తరువాత మొత్తాలను స్వీకరించి ఈ కోర్టును ఆశ్రయించారని స్పెషల్ గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ సమర్పించారు.

12. ఝరాసంగం మండలం యెల్గోయి గ్రామం, న్యాల్కల్ మండలం ముంగి గ్రామంలో భూములను స్వాధీనం చేసుకోవడానికి ప్రాధికారులు పంచనామాలు నిర్వహించారని, స్వాధీనం సర్టిఫికెట్ల కింద స్వాధీనం చేసుకుని వివిధ తేదీలలో టిఎస్ఐఐసి జోనల్ మేనేజర్కు అప్పగించారని, పిటిషనర్లు ఈ తేదీ నాటికి తిరిగి ప్రారంభించే చర్యలను సవాలు చేయలేదని, అదే తుది నిర్ణయంగా మారిందని ప్రత్యేక ప్రభుత్వ ప్లీడర్ తెలిపారు. పిటిషనర్లకు సంబంధించిన అప్పగించబడిన భూముల ఎక్స్-గ్రేషియా 2016 సంవత్సరంలో చెల్లించబడిందని, భౌతిక స్వాధీనం 2016 ఫిబ్రవరిలో తీసుకొని టిఎస్ఐఐసి లిమిటెడ్కు అప్పగించబడిందని, పిటిషనర్ల అప్పగించబడిన భూములను టిఎస్ఐఐసి లిమిటెడ్ పేరిట మార్చి, ధరణి పోర్టల్లో కూడా నమోదు చేసినట్లు ఆయన సమర్పించారు. శాసన ప్రక్రియను అనుసరించి అప్పగించబడిన వారికి ఎక్స్-గ్రేషియా చెల్లించడం ద్వారా ఎన్ఐఎంజెడ్ ప్రాజెక్ట్ కోసం అప్పగించబడిన భూములను స్వాధీనం చేసుకున్నామని, రిట్ పిటిషన్లను కొట్టివేయాలని ఆయన అభ్యర్థించారు.

13. ప్రతివాదుల తరపు ప్రత్యేక ప్రభుత్వ ప్లీడర్ ఈ క్రింది నిర్ణయాలపై ఆధారడ్డారు;

1. నంద్ కిషోర్ గుప్తా వర్సెస్ ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం; (2010) 10 SCC 282
2. స్వైక ప్రాపర్టీస్ (పి) లిమిటెడ్ వర్సెస్ రాజస్థాన్ రాష్ట్రం; (2008) 4 SCC 695
3. బాందా డెవలప్మెంట్ అథారిటీ, బాందా వర్సెస్ మోతీలాల్ అగర్వాల్; (2011) 5 SCC 394.
4. మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం వర్సెస్ రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్; (2017) 10 SCC 713.
5. రిలయన్స్ పెట్రోలియం లిమిటెడ్ వర్సెస్ జవర్ చంద్ పోపట్లాల్ సుమారియా; (1996) 4 SCC 579
6. మునిసిపల్ కౌన్సిల్, అహ్మద్నగర్ వర్సెస్ షా హైదర్ బేగ్; (2000) 2 SCC 48.
7. కార్యదర్శి ద్వారా రణ్వీర్ సింగ్ వర్సెస్ ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం; (2016) 14 ఎస్సీసీ 191
8. ఒరిస్సా రాష్ట్రం వర్సెస్ రామచంద్ర దేవ్; AIR 1964 SC 685.
9. ఊర్మిళా రాయ్ వర్సెస్ బెంగాల్ పీర్లెస్ హౌసింగ్ డెవలప్మెంట్ కంపెనీ లిమిటెడ్; (2009) 5 SCC 242.
10. ముథా అసోసియేట్స్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ మహారాష్ట్ర ; (2013) 14 SCC 304
11. అల్గి తుక్కమ్మ, మెదక్ జిల్లా వర్సెస్. ప్రధాన కార్యదర్శి, హైదరాబాద్; W.P.No. 15312/2016 లో నివేదించబడని తీర్పు
12. ప్రత్యేక కలెక్టర్, ఏఎంఆర్పీ మరియు ఎస్ఎల్బిసి వర్సెస్ కిన్నెరా శ్యామ్; 2023 SCC ఆన్లైన్ TS 621.

14. ఎన్ఐఎంజెడ్, జహీరాబాద్ స్థాపన కోసం భూమిని సేకరించడానికి, తెలంగాణ రాష్ట్రం G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (జెఎ & ఎల్ఎ) విభాగం తేదీ 30.07.2015ను అనుసరించిందని కౌంటర్ వాదనల ఆధారంగా ప్రతివాది –టిఎస్ఐఐసి కోసం స్టాండింగ్ కౌన్సిల్ సమర్పించారు. పైన పేర్కొన్న G.O. ప్రకారం, Ac. 12635.14 మేర భూమిని సేకరించడానికి TSIIC సంగారెడ్డిలో జిల్లా కలెక్టర్ ముందు అభ్యర్థన ప్రతిపాదనలను సమర్పించింది. అప్పగించబడిన భూములు, పట్టా భూములు మరియు ప్రభుత్వ భూములను సమగ్ర బ్లాక్ గా కలిగి ఉన్న న్యాల్కల్ మండలంలోని 14 గ్రామాలు మరియు ఝరాసంగం మండలంలోని 3 గ్రామాలను కలిపి ఎకరాలు 12635.14 గుంటల మేర కలదు. ఈ ప్రతిపాదనలు ఆమోదించబడ్డాయి మరియు జిల్లా స్థాయి మరియు భూసేకరణ కమిటీ,

ఫారం-I మరియు IIలో స్వచ్ఛందంగా దరఖాస్తులను సమర్పించిన యజమానులు మరియు కేటాయించిన వారితో చర్చలు జరిపి, జిల్లా కలెక్టర్ ముందు రేటుకు అంగీకరించి చర్యలు తీసుకుంది. దీనికి అనుగుణంగా కార్పొరేషన్ వివిధ డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ల ద్వారా ఎల్.ఏ.ఓ వద్ద ఉన్న రూ.166-25కోట్లు మరియు భూములను స్వాధీనం చేసుకోవడాన్ని మ్యాప్లతో కలిసి గుర్తించడం ద్వారా వేర్వేరు తేదీలలో పంచనామాల ద్వారా కార్పొరేషన్కు అప్పగించారు. ఈ విధంగా కార్పొరేషన్లో ఉన్న భూమి ఎటువంటి బాదర బందీ లేకుండా ఉంది, ఆ తరువాత, కార్పొరేషన్ పేరు కూడా రెవెన్యూ రికార్డులలో పట్టాదార్ మరియు యజమానిగా మార్చబడింది.

15. మొత్తం ప్రాజెక్ట్ అభివృద్ధికి మాస్టర్ ప్లాన్ను కూడా ఎల్ అండ్ టి ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఇంజనీరింగ్ లిమిటెడ్ కన్సల్టింగ్ అప్పగించినట్లు లెర్న్డ్ స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ సమర్పించింది., ప్రైస్వాటర్ హౌస్ కూపర్స్ (ఐ) లిమిటెడ్ మరియు మహేంద్ర కన్సల్టింగ్ ఇంజనీర్స్ లిమిటెడ్, మరియు ప్రాజెక్ట్ ఆమోదం పొందిన వెంటనే మరియు ఇఎన్వి క్లియరెన్స్ పొందిన తరువాత, సమగ్ర అభివృద్ధి కార్య కలాపములు ప్రారంభించబడతాయి ఆ తరువాత, పారిశ్రామికీకరణ లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి కేటాయింపులు చేయబడతాయి. మరియు సమాజంలోని పెద వర్గాల అవసరాలను తీర్చడానికి ఉపాధిని కూడా సృష్టించి, రిట్ పిటిషన్ను కొట్టివేయాలని అభ్యర్థించారు.

16. రెండు వైపులా వాదనలు విన్న తరువాత, రికార్డును పరిశీలించిన తరువాత, పిటిషనర్లు అసైన్మెంట్ పట్టా హోల్డర్లు, సంగారెడ్డి జిల్లాలోని యలగోయి గ్రామం, ఝరాసంగం మండలం, ముంగి గ్రామం, న్యాల్కల్ మండలం నివాసితులు అని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. పిటిషనర్ల గ్రామాలు మరియు చుట్టుపక్కల గ్రామాలలో జహీరాబాద్లో జాతీయ ఇన్వెస్ట్మెంట్ అండ్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ జోన్ (ఎన్ఐఎంజెడ్) ను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతివాది ప్రాధికారులు ప్రతిపాదించారు. ప్రతివాదులు రెండు గ్రామాలకు సంబంధించి G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (JA & LA) విభాగం తేదీ 30.07.2015

ప్రకారం భూములను సేకరించారు మరియు పిటిషనర్లతో పాటు ఆయా గ్రామాల ఇతర భూస్వాములకు మొత్తాలను చెల్లించారు.

17. జిల్లా స్థాయి భూసేకరణ కమిటీ (డిఎల్ఎల్పిసి) నిర్ణయించిన రేటు ప్రకారం, ప్రతివాదులు కేటాయించిన వారు సాగు చేస్తున్న భూములకు ఎకరానికి రూ.4,00,000/- మరియు కేటాయించినవారు బీళ్ళుగా నుంచిన భూములకు ఎకరానికి రూ.3,25,000 ఎక్స్-గ్రేషియా చెల్లించడం వివాదాస్పదమైన విషయం కాదు. రెండు కేసులల్లోనూ, ప్రతివాదులు సమర్పించిన రికార్డుల ప్రకారం, పిటిషనర్లందరూ 2016 ఫిబ్రవరి నెల నుండి వారి అసైన్మెంట్ పట్టాల పరిధి ప్రకారం మొత్తాలను అందుకున్నారు. ఎక్స్-గ్రేషియాను స్వీకరించడానికి ముందు, పిటిషనర్లు డిసెంబర్, 2015 మరియు జనవరి, 2016 నెలల్లో G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (JA & LA) డిపార్ట్మెంట్ తేదీ 30.07.2015 ప్రకారం ఫారాలు-I మరియు II ను సమర్పించారు. భూముల పునఃప్రారంభం కోసం ప్రతివాది ప్రాధికా 2016 జనవరి, ఫిబ్రవరి నెలల్లో పిటిషనర్లకు వ్యక్తిగతంగా షోకాజ్ నోటీసులు జారీ చేశారు. ఈ షోకాజ్ నోటీసులకు సంబంధించి పిటిషనర్లు ఎటువంటి వివరణ ఇవ్వలేదు. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, 2016 ఫిబ్రవరి నెలలో, ప్రతివాదులు భూములను ప్రభుత్వ పరం చేసారు. మరియు 23.12.1993 నాటి G.O.Ms.No.1307 రెవెన్యూ (అసైన్మెంట్-I) విభాగం ప్రకారం పిటిషనర్లకు ఎక్స్-గ్రేషియా చెల్లించబడుతుందని స్పష్టంగా పేర్కొన్నారు. కానీ ఇందుకు సంబంధించిన అన్ని పత్రాలు , కౌంటర్లు, అదనపు మెటీరియల్ పేపర్లతో సహ ప్రతివాది యొక్క అధికారులు సమర్పించారు. కానీ, పిటిషనర్లు పునస్సేకరణ ప్రక్రియను ప్రశ్నించలేదు.

18. పునస్సేకరణ ప్రక్రియను ఆమోదించిన తరువాత, ప్రతివాది ప్రాధికారు భూములను ప్రతివాది స్టేట్ ఇండస్ట్రియల్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (టిఎస్ఐఐసి) కు అప్పగించారు మరియు రెవెన్యూ ప్రాధికారులు టిఎస్ఐఐసి పేరిట భూములను మార్చారు. ప్రతివాది No.9-TSIIC, కౌంటర్ తో పాటు 2016 నుండి ప్రతివాది నెం.9 ఫారం-13-B మరియు 19 పేర్లతో పహానీ అడంగల్ లను

కూడా దాఖలు చేశారు. పునఃప్రారంభ కార్యకలాపాలు మరియు రెవెన్యూ రికార్డుల మ్యుటేషన్ను ప్రశ్నించకుండా పిటిషనర్లు ఎక్స్-గ్రేషియాను అందుకున్నారు, ఆ తరువాత వారి గ్రామంలోని ప్రైవేట్ పట్టా హోల్డర్లతో సమానంగా ఎక్స్-గ్రేషియా చెల్లింపు మరియు ఇతర ప్రయోజనాల కోసం సంబంధిత ప్రాధికారుల ముందు ప్రాతినిధ్యాలను దాఖలు చేశారు. దాదాపు రెండు సంవత్సరాల తరువాత మరియు ఆరు సంవత్సరాల తరువాత, పిటిషనర్లు వారికి అప్పగించబడిన భూములను సేకరించినందుకు ప్రతివాదుల చర్యను ప్రశ్నించి, వరుసగా W.P.No.25832/2018 మరియు W.P.No.31482/2023 ను దాఖలు చేశారు.

19. వాస్తవానికి, పిటిషనర్లు 2015 డిసెంబర్, 2016 జనవరిలో పునస్సేకరణ నోటీసులను అందుకున్నప్పటికీ, వారు ఎటువంటి సమాధానం సమర్పించలేదని రికార్డులు వెల్లడిస్తున్నాయి. పిటిషనర్లు 2015 డిసెంబర్ నెలలో G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (JA & LA) డిపార్ట్మెంట్ తేదీ 30.07.2015 ప్రకారం ఫారాలు-I మరియు II ను సమర్పించారు మరియు సాగు చేస్తున్న భూములకు ఎకరానికి రూ.4,00,000/- మరియు బీడు భూములకు ఎకరానికి రూ. 3,25,000/- అందుకున్నారు.

20. పిటిషనర్ల ప్రధాన వాదన ఏమిటంటే, భూసేకరణ, పునరావాసము మరియు పునరావాసములో న్యాయమైన పరిహారం మరియు పారదర్శకత హక్కు చట్టము, 2013 తేదీ 01-01-2014 అమల్లోకి వచ్చిన తర్వాత, ప్రతివాదులు పిటిషనర్ల భూములను పైన పేర్కొన్న చట్టము ప్రకారం తగిన విధానాన్ని అనుసరించకుండా సేకరించలేరు. 30.07.2015 నాటి G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (JA & LA) విభాగం పిటిషనర్లకు వర్తించదు ఎందుకంటే వారు భూ యజమానులు కాదు, కానీ వారు ప్రభుత్వ భూములను కేటాయించబడినవారు. ప్రతివాదుల నుండి బెదిరింపు మరియు బలవంతపు చర్య కారణంగా, పిటిషనర్లు ఎక్స్-గ్రేషియాను అంగీకరించారు మరియు వారు చెప్పిన ఎక్స్-గ్రేషియాను తిరిగి ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు మరియు కార్యకలాపాలను పక్కన పెట్టాలని

చట్టము, 2013 ప్రకారం భూసేకరణ కార్యకలాపాలను ప్రారంభించమని ప్రతివాదులను ఆదేశించాలని అభ్యర్థించారు.

21. అంగీకరించు భూ యజమానులు మరియు ఇతరుల నుండి ప్రజా ప్రయోజనం కోసం భూమిని సేకరించడానికి కొనుగోలు ఏజెన్సీ ద్వారా G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (JA & LA) విభాగం తేదీ 30-07-2015 జారీ చేయబడింది. ఇష్టపడే భూ యజమానులు మరియు ఇతరులు, పిటిషనర్లు అసైన్మెంట్ పట్టా హోల్డర్లు అని మరియు వారు ఇతరుల అర్థంలో వస్తారని ఇది స్పష్టంగా పేర్కొంది. అంతేకాకుండా, శాసనము, 2013 లోని సెక్షన్ 3 (ఆర్) (iii) కింద 'భూ యజమాని' నిర్వచనం ప్రకారం భూస్వామి అనే మాటలో "అప్పగించబడిన భూములతో సహా రాష్ట్రంలోని ఏదైనా శాసనము ప్రకారం భూమిపై పట్టా హక్కులను మంజూరు చేయడానికి అర్హత ఉన్న ఏ వ్యక్తికైనా" మిళితమై ఉంటుంది. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (JA & LA) విభాగం తేదీ 30.07.2015 పిటిషనర్ కేసును పునస్సేకరణ గావించి ఎక్స్-గ్రేషియా చెల్లించిన తేదీ నాటికి పిటిషనరుకు వర్తిస్తుంది.

22. పిటిషనర్లు W.P.No.25036/2016లోని W.P.M.P.No.30910/2016లో 05.01.2017 నాటి మధ్యంతర ఉత్తర్వుపై ఆధారపడ్డారు, మరియు మొత్తం కార్యకలాపాలు పక్కన పెట్టదగునని మరియు చట్టము, 2013 కింద కార్యకలాపాలను ప్రారంభించమని ప్రతివాదులను ఆదేశించాలని పేర్కొన్నారు. పై మధ్యంతర ఉత్తర్వు యొక్క సంబంధిత భాగం ఈ క్రింది విధంగా ఉంది;

> “భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 298 ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక అధికారాన్ని వినియోగించుకొని జారీ చేసిన G.O.Ms.No.123 తేదీ 30.07.2015 ను, ఇష్టపడే భూ యజమానుల నుండి రాష్ట్రం స్వచ్ఛందంగా భూమిని కొనుగోలు చేయడానికి దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. ఏదేమైనా, 2013 చట్టము కొన్ని హక్కులను మంజూరు చేసి, బాధిత కుటుంబాలకు (భూ యజమానులు కాకుండా) అనేక ప్రయోజనాలను అందిస్తున్నందున, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 298 లోని వినాయింపులోని క్లాజ్ (బి) నీటిపారుదల ప్రాజెక్టుల కోసం స్వచ్ఛందంగా భూములను కొనుగోలు చేయడానికి G.O.Ms.No.123

తేది.30.07.2015ను వర్తింపజేయకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని నిలిపివేస్తుంది, ఎందుకంటే ఇది భూ యజమానుల యొక్క ఈ భూములపై ఆధారపడే సమాజంలోని అట్టడుగు వర్గాలను నిరాకరిస్తుంది. 2013 చట్టము ద్వారా వారికి ఒసగబడిన హక్కుల మనుగడ కోసం, ముఖ్యంగా దాని షెడ్యూల్ II మరియు III కింద ఉన్న హక్కుల మనుగడ కోసం.

ఈ రిట్ పిటిషన్ల పరిష్కారం పెండింగ్లో ఉన్నందున, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ఇకపై, నీటిపారుదల ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం యొక్క ప్రజా ప్రయోజనం కోసం G.O.Ms.No.123 తేదీ 30.07.2015 కింద భూములను కొనుగోలు చేయదు. 2013 చట్టము కింద బాధిత కుటుంబాలందరి పునరావాసము మరియు పునరావాసము కోసం నిర్దేశించిన షరతులకు అనుగుణంగా, ప్రతివాదులు భూములను స్వాధీనం చేసుకోకుండా ఈ ఉత్తర్వు నిరోధించదని స్పష్టం చేయబడింది, భూ యజమానులు మినహా, వారి భూములను ఇప్పటికే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటికే G.O.Ms.No.123 తేదీ 30.07.2015 కింద కొనుగోలు చేసింది. వీటన్నింటినీ W.P.M.Ps, తదనుగుణంగా పరిష్కరింపబడినాయి ."

ప్రస్తుత కేసులో, ప్రతివాదులు 2015 డిసెంబర్ నెలలో G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (JA & LA) విభాగం తేదీ 30.07.2015 ప్రకారం పిటిషనర్ల నుండి ఫారాలు-I మరియు II తీసుకున్నారు మరియు పునస్సేకరణ ఉత్తర్వులను జారీ చేసి, 2016 ఫిబ్రవరి నెల నుండి పిటిషనర్లకు ఎక్స్-గ్రేషి చెల్లించి, పైన పేర్కొన్న కేసులో ఈ కోర్టు ఆమోదించిన మధ్యంతర ఆదేశాల ముందు పూర్తి చేశారు.

23. పిటిషనర్ల వాదన ఏమిటంటే, ఎన్ఐఎంజెడ్, జహీరాబాద్లోని కొన్ని బాధిత కుటుంబాలు G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (జెఏ &ఎల్ఏ) విభాగం తేదీ.30.07.2015ను ప్రశ్నిస్తూ W.P.No.15312/2016 ను దాఖలు చేశాయని, ఈ కోర్టు అట్టి రిట్ పిటిషన్ను సదరు G.Oను పక్కన పెట్టడం ద్వారా అనుమతించిందని. పైన పేర్కొన్న ఆదేశాలతో వ్యధితుడు ప్రతివాదులు W.A.No.677/2016 ను దాఖలు చేశారు మరియు ఈ కోర్టు 09.08.2016 పై మధ్యంతర ఉత్తర్వులను మంజూరు చేసింది తదనంతరం భూ యజమానులను మరియు బాధిత కుటుంబాలను భూముల నుండి తొలగించవద్దని ప్రతివాదులను ఆదేశిస్తూ 16.08.2017లో సవరించబడింది. మరియు పైన పేర్కొన్న రిట్ అప్పీల్ ఇంకా పెండింగులో ఉంది. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకుని,

ప్రతివాదులు W.A.No.677/2016 పరిష్కరించబడే వరకు పిటిషనర్లను తొలగించడానికి చర్యలు తీసుకోరాదు.

24. ఇక్కడ పిటిషనర్లు అసైన్మెంట్ పట్టా హోల్డర్లు మరియు పైన పేర్కొన్న రిట్ పిటిషన్లలో పిటిషనర్లు భూమిలేని వ్యవసాయ కూలీలు మరియు వారు G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (జెఏ &ఎల్ఏ) డిపార్ట్మెంట్ తేదీ.30.07.2015ను ప్రశ్నించినందున W.P.No.15312/2016 మరియు W.A.No.677/2016 లోని విషయం తక్షణ రిట్ పిటిషన్లకు అనుసంధానించ బడలేదని ప్రతివాదులు వాదించారు. తక్షణ కేసులలో, పిటిషనర్లు పైన పేర్కొన్న G.O.ని ప్రశ్నించలేదు. W.P.No.15312/2016లో ఆదేశాలు జారీ చేయడానికి ముందు, పిటిషనర్ల నుండి భూములను తిరిగి ప్రారంభించే ప్రక్రియ పూర్తయింది మరియు పిటిషనర్లు వారి అర్హత ప్రకారం ఎక్స్-గ్రేషియా మొత్తాలను కూడా పొందారు.

25. W.P.No.15312/2016 మరియు W.A.No.677/2016 లో వివాదం కూడా ఎన్ఐఎంజెడ్, జహీరాబాద్ ప్రయోజనం కోసం భూముల సేకరణకు సంబంధించినది. కానీ తక్షణ కేసులలో వాస్తవాలు W.P.No.15312/2016 లోని వాస్తవాలకు భిన్నంగా ఉన్నాయి. దీని దృష్ట్యా, W.A.No.677/2016 లో పేర్కొన్న మధ్యంతర ఆదేశాలు ప్రస్తుత కేసులకు వర్తించవు.

26. ప్రతివాదుల వాదన ఏమిటంటే, ఆ భూములు ప్రభుత్వానికి చెందినవని, పిటిషనర్లు ప్రభుత్వ భూములకు కేటాయించిన వారు మాత్రమే అని. పట్టాలను మంజూరు చేసే సమయంలో, పట్టా ధృవీకరణ పత్రాలలో పునరుద్ధరణ నిబంధన పేర్కొనబడింది. ప్రక్రియ ప్రకారం, ప్రతివాదులు సంబంధిత భూముల పునస్సేకరణ కోసం పిటిషనర్లకు షోకాజ్ నోటీసులు జారీ చేశారు, కానీ వారు భూముల పునస్సేకరణ కోసం ఎటువంటి అభ్యంతరాన్ని సమర్పించడంలో విఫలమయ్యారు. మరోవైపు, పిటిషనర్లు G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (JA & LA) డిపార్ట్మెంట్ తేదీ 30.07.2015

ప్రకారం ఎక్స్-గ్రేషియాను పొందడానికి తమ సుముఖతను సమర్పించారు. మరియు వారు 2016 సంవత్సరంలోనే ఎక్స్-గ్రేషియాను అందుకున్నారు మరియు ఇప్పుడు ఈ కోర్టు ముందు వాస్తవాలను దాచివేయడం ద్వారా 2013 చట్టము ప్రకారం పరిహారం కోరుతున్నారు. ప్రతివాదుల తదుపరి వాదన ఏమిటంటే, పిటిషనర్లు పునస్సేకరణ ఆదేశాలను ప్రశ్నించకుండా మరియు G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (JA & LA) డిపార్ట్మెంట్ తేదీ 30.07.2015 ను ప్రశ్నించకుండా ఎక్స్-గ్రేషియాను తీసుకొని, వరుసగా 2 సంవత్సరాలు మరియు 6 సంవత్సరాలకు పైగా గడిచిన తరువాత రిట్ పిటిషన్లను దాఖలు చేశారు మరియు దానిని కొనసాగించలేము.

27. పిటిషనర్ల తరఫున న్యాయవాది ఆధారపడిన తీర్పుల సంఖ్య మేకల పాండు కేసు (పైన పేర్కొన్న) మినహా ప్రస్తుత కేసుల వాస్తవాలకు వర్తించదు, ఎందుకంటే ప్రతివాదులు పిటిషనర్లకు అదే గ్రామాల్లోని ప్రైవేట్ పట్టా హోల్డర్లతో సమానంగా ఎక్స్-గ్రేషియాను చెల్లించలేదు.

28. WP.No.25306/2016 మరియు బ్యాచ్ నందలి WP.MP.No. 30910/2016లో తేది.05-01-2017న మధ్యంతర ఉత్తర్వులు వెలువడిన తరువాత, ప్రభుత్వము నేషనల్ ఇన్వెస్ట్ మెంట్ & మాన్యుఫాక్చరింగ్ జోన్, జహీరాబాద్ ను 2013వ సంవత్సరపు చట్టం యొక్క సెక్షన్ 10-ఎ కింద మినహాయింపు ఇస్తూ తేది.01-08-2014న G.O.Ms.No.53, ఇండస్ట్రీస్ & కామర్స్ (IP & INF) డిపార్ట్మెంట్ను జారీ చేసింది. మరియు ఈ ప్రాజెక్టుకు అవసరమైన కనీస భూమిని ఖరారు చేయడానికి అన్ని ప్రయత్నాలు చేసినట్లు కూడా స్పష్టం చేసింది. ఇప్పుడు, పిటిషనర్లు భూసేకరణ చట్టము, 2013ని అనుసరించాలని కోరుతున్నారు కానీ రిట్ పిటిషన్లు దాఖలు చేయడానికి ముందు జారీ చేసిన 01.08.2017 నాటి G.O.Ms.No.53ను ప్రశ్నించలేదు. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది ఆధారపడిన తీర్పులు ప్రస్తుత కేసులకు వర్తించవు.

29. ప్రత్యేక ప్రభుత్వ ప్లీడర్ ఆధారపడిన కొన్ని తీర్పులు ప్రస్తుత కేసులకు వర్తిస్తాయి మరియు అవి ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి;

(i) నంద్ కిషోర్ గుప్తా కేసులో (పైన పేర్కొన్న 9), గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు పేరా నెం.46 లో ఈ క్రింది విధంగా తీర్పు ఇచ్చింది;

> "హైకోర్టు ముందు వచ్చే ఈ సేకరణ చర్యలకు సంబంధించిన మొత్తం పిటిషనర్ల సంఖ్య, పరిహారాన్ని అంగీకరించిన వారితో పోలిస్తే చాలా తక్కువగా ఉందనే వాస్తవాన్ని అప్పీలుదారుల తరపున హాజరైన విద్వాంసుడైన న్యాయవాది తిరస్కరించలేకపోయారు. వాస్తవానికి, అప్పీలుదారులకు (పిటిషనర్లు) వ్యతిరేకంగా నిలబడటానికి ఇది ఒక్కటే కారణం కాకపోవచ్చు, అయితే, మొత్తం సేకరణ ప్రక్రియను కవర్ చేసే సమస్యలను నిర్ణయించేటప్పుడు ఆ వాస్తవాన్ని గుర్తుంచుకోవాలి, ఇది సముపార్జన 25 మిలియన్ చదరపు మీటర్ల భూమిని అభివృద్ధి చేసే ప్రయోజనం కోసం. హైకోర్టు కూడా ఈ అంశాన్ని గమనించింది. సేకరణ చెల్లనిదిగా చేసే మొత్తం పథకానికి వ్యతిరేకంగా విమర్శలను అంగీకరించడం కష్టం అని చూపించే పరిమిత లక్ష్యంతో మాత్రమే మేము ఈ అంశాన్ని ప్రస్తావించాము, ముఖ్యంగా ఈ సందర్భంలో, భూ యజమానులు స్వాధీనం చేసుకుని విడిపోయారు, పరిహారం తీసుకున్నారు, తద్వారా మొత్తం పథకం గణనీయమైన స్థాయికి పురోగమించింది, దాని నుండి ఇప్పుడు మొదటి దశకు తిరిగి రావడం చాలా కష్టం అవుతుంది.

పైన పేర్కొన్న తీర్పు ప్రస్తుత కేసుకు వర్తిస్తుంది. పిటిషనర్లు మినహా, ఇతర భూ యజమానులు G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (JA & LA) డిపార్ట్మెంట్ తేదీ 30.07.2015 ప్రకారం ప్రతివాదులు అనుసరించిన వివాదాస్పద విధానాన్ని ప్రశ్నించలేదు. పిటిషనర్లు కూడా మొత్తాలను స్వీకరించిన తరువాత ప్రైవేట్ పట్టా హోల్డర్లతో సమానంగా ఎక్స్-గ్రేషియాను పెంచాలని అభ్యర్థనలు చేశారు. కానీ ఈ కోర్టు ముందు మొత్తం కార్యకలాపాలను పక్కన పెట్టాలని అభ్యర్థించారు. పిటిషనర్ల అప్పగించబడిన భూములను స్వాధీనం చేసుకుని ప్రతివాది నెం.9కి అప్పగించారు మరియు రెవెన్యూ రికార్డులను కూడా మార్చారు. ఈ దశలో, పేర్కొన్న కార్యకలాపాలను ప్రశ్నించకుండా మొత్తం కార్యకలాపాలను పక్కన పెట్టలేము.

(ii) బాందా డెవలప్మెంట్ అథారిటీ విషయంలో (ఉదహరించబడింది 11) పైన పేర్కొన్న సుప్రీం కోర్టు పేరా No.37 లో ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది;

37. పైన పేర్కొన్న తీర్పుల నుండి సంగ్రహించ గల సూత్రాలుః

i) సేకరించిన భూమిని స్వాధీన పర్చుకోవడం ఏ చర్య క్రింద వస్తుందో అనడానికి ఖచ్చితమైన నిబంధన లేవీ నిర్దేశించలేము.

ii) స్వాధీనం చేసుకున్న భూమి ఖాళీగా ఉంటే, సంబంధిత రాష్ట్ర అధికారం ఆ ప్రదేశానికి వెళ్లి పంచనామాను సిద్ధం చేసే చట్టము సాధారణంగా స్వాధీనం చేసుకోవడానికి సరిపోతుందని పరిగణించబడుతుంది.

3) సేకరించిన భూమి లేదా భవనం/నిర్మాణంపై పంట నిలబడి ఉంటే, సంబంధిత అధికారం ద్వారా అక్కడికక్కడే వెళ్లడం, స్వాధీనం చేసుకోవడానికి సరిపోదు. సాధారణంగా, అటువంటి సందర్భాలలో, సంబంధిత అధికారం భవనం/నిర్మాణం యొక్క ఆక్రమణదారునికి లేదా భూమిని సాగు చేసిన వ్యక్తికి నోటీసు ఇవ్వాలి మరియు స్వతంత్ర సాక్షుల సమక్షంలో స్వాధీనం చేసుకుని పంచనామాలో వారి సంతకాలు పొందాలి. వాస్తవానికి, భూమి లేదా భవనం/నిర్మాణ యజమాని నిరాకరించడం అనేది స్వాధీనం చేసుకున్న భూమిని స్వాధీనం చేసుకోలేదని నిర్ధారణకు దారి తీయకపోవచ్చు.

iv) సేకరణ పెద్ద భూభాగానికి చెందినది అయితే, స్వాధీనం చేసుకున్న/నియమించబడిన అధికారికి భూమి యొక్క ప్రతి భాగాన్ని భౌతికంగా స్వాధీనం చేసుకోవడం సాధ్యం కాకపోవచ్చు మరియు స్వతంత్ర సాక్షుల సమక్షంలో తగు విధముగా పత్రాన్ని సిద్ధం చేసి, అటువంటి పత్రంపై వారి సంతకాలు పొందడం ద్వారా ప్రతీకాత్మక స్వాధీనం చేసుకోవడం సరిపోతుంది.

v) సముపార్జన యొక్క లబ్ధిదారుడు రాష్ట్రం యొక్క ఏజెన్సీ/సాధనం అయితే మరియు మొత్తం పరిహారంలో 80 శాతం ఈ క్రింది విధంగా జమ చేయబడితే: సెక్షన్ 17 (3ఎ) మరియు స్వాధీనం చేసుకున్న భూమిలో గణనీయమైన భాగాన్ని నిర్దిష్ట ప్రజా ప్రయోజనం కోసం ఉపయోగించారు, అప్పుడు స్వాధీనం చేసుకున్న భూమిని స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు న్యాయస్థానం సహేతుకంగా భావించవచ్చు.

పైన పేర్కొన్న తీర్పులోని పేరా 37 (iv) ప్రస్తుత కేసులకు వర్తిస్తుంది, ఎందుకంటే ప్రస్తుత కేసులలో భూమి భారీ మేర ఉంటుంది మరియు ప్రతీకాత్మక స్వాధీనం సరిపోతుంది. పిటిషనర్ల వాదన ఏమిటంటే, ఈ తేదీ నాటికి, వారు భూమిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు మరియు ప్రతివాదులు వారి

భూములను స్వాధీనం చేసుకోలేదు, కానీ ప్రతివాదులు సంబంధిత పత్రాలను దాఖలు చేశారు, ఇది భూములు ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగా తిరిగి ప్రారంభించబడిందని మరియు ప్రతివాదులు నెం.9కు కేటాయించబడిందని మరియు రెవెన్యూ రికార్డులు కూడా ఆ మేరకు మార్చబడ్డాయి. అందువల్ల, స్వాధీనం చేసుకున్న భూములను ప్రతివాదులు స్వాధీనం చేసుకున్నారని భావించబడుతుంది.

(iii). మునిసిపల్ కౌన్సిల్ కేసులో (పైన పేర్కొన్న 14), గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు పేరా నెం.14 లో ఈ క్రింది విధంగా తీర్పు ఇచ్చింది;

"హైకోర్టు ఈ విధంగా వాస్తవ వివరాలను తప్పుగా భావించి మరియు దానిని తప్పుగా చదివింది.ఇది ఇప్పుడు బాగా స్థిరపడిన శాసన సూత్రం పరిమితి వ్యవధి నిర్ణయించబడనప్పటికీ, సాధారణ సంఘటనలలో, సివిల్ ప్రొసీడింగ్ దాఖలు చేయడానికి పార్టీకి అవసరమయ్యే వ్యవధి మార్గదర్శక కారకంగా ఉండాలి అనే ప్రభావానికి మేము ఈ స్కోరును విస్తరించాల్సిన అవసరం లేదు. ఒసగబడిన ఆర్టికల్ 226 చాలా ధృడమైన న్యాయమైన సూత్రంపై రాజ్యాంగం యొక్క న్యాయమైన సిద్ధాంతం, అందువల్ల, 'ఆలస్య లోపాలు సమానత్వం' అనే న్యాయమైన సిద్ధాంతం కింద సహాయము మంజూరు విషయంలో దాని పూర్తి అనువర్తనాన్ని కలిగి ఉంది. ఆర్టికల్ 226 రాజ్యాంగం ఎవరైనా తన చట్టము లేదా ప్రవర్తన ద్వారా తన హక్కులకు వీడ్కోలు ఇవ్వకపోతే విచక్షణా రహిత సహాయము పొందవచ్చు. ఈక్విటీ అనేది సోమరితనం కలిగిన లిటిగెంట్ కంటే జాగరూకుడికి అనుకూలంగా ఉంటుంది మరియు ఇది చట్టం. శాసనము యొక్క ప్రాథమిక సిద్ధాంతం కాబట్టి, అధిసూచన రద్దు చేయబడిన తర్వాత స్వాధీనం పునరుద్ధరణకు సంబంధించి ఈ విషయంలో జారీ చేయబడిన ఉత్తర్వును మంజూరు చేసే విషయము తలెత్తదు వాస్తవానికి చట్టము, 1952 సంవత్సరం నుండి, అభివృద్ధి ప్రణాళికలో పాఠశాల ఆట స్థలం మరియు రహదారుల ప్రజా ప్రయోజనాల కోసం భూమిని ప్రత్యేకంగా కేటాయించారని అందువల్ల, భూసేకరణ నోటిఫికేషన్ జారీ చేయబడిందనే వాస్తవాన్ని హైకోర్టు విస్మరించింది.

(iv).ఊర్మిళా రాయ్ కేసులో (పైన పేర్కొన్న 17), గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు పేరా నెం.60 లో ఈ క్రింది విధంగా తీర్పు ఇచ్చింది;

" భూ యజమానులందరి తరపున అటార్నీ ఊర్మిళా రాయ్ రాసిన ఈ లేఖలో, సేకరణ ఇంకా అసంపూర్ణంగా ఉన్న సమయంలో యజమానులు భూమి ధరపై చర్చలు జరపడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారని, అధిసూచన గమనించదగ్గ విషయం. విభాగం 4 ఆ దశలో చట్టము (డిసెంబర్ 4,2000) జారీ చేయబడింది. ఇది కూడా ముఖ్యమైనది, కింద ఉన్న ప్రకటన విభాగం 6 2001 నవంబర్ 29న జారీ చేయబడింది మరియు 2003 డిసెంబర్ 27న అధినిర్ణయము చేయబడింది. అందువల్ల, భూ యజమానులు వాస్తవానికి సేకరణనకు అంగీకరించారని, ఇప్పుడు ఆ సేకరణ శాసనము పరంగా చెడ్డదని చెప్పడానికి తిరగలేదని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది."

(v) ముథా అసోసియేట్స్ కేసులో (పైన పేర్కొన్న 18), గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు పేరా నెం.22 లో ఈ క్రింది విధంగా తీర్పు ఇచ్చింది;

"22. అఫ్లాటూన్ కేసులో (పైన పేర్కొన్న) రాజ్యాంగ ధర్మాసనం తీసుకున్న అభిప్రాయాన్ని ఇంద్రపురి గృహ నిర్మాణ్ సహకారి సమితి లిమిటెడ్ వర్సెస్ అఫ్లాటూన్ కేసులో మరొక రాజ్యాంగ ధర్మాసనం నిర్ణయం పునరుద్ఘాటించింది. రాజస్థాన్ రాష్ట్రం మరియు ఓఆర్ఎస్. [1973 (4) SCC 296]. అదే ప్రభావంతో గ్రేటర్ బొంబాయి మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ వర్సెస్ ఐ. డి. ఐ. కో కేసులో ఈ కోర్టు నిర్ణయాలు ఉన్నాయి. ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మరియు ఓర్స్. [జెటి 1996 (81) ఎస్సి 16:1996 (11) ఎస్. సి. సి. 501], రామ్జాస్ ఫౌండేషన్ మరియు ఆర్స్. వి.యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు ఓఆర్ఎస్. [జెటి 1992 (సప్లిమెంట్.) SC 370] మరియు లార్సెన్ & టూబ్రో లిమిటెడ్ v.గుజరాత్ రాష్ట్రం & ఓర్స్. [జెటి 1998 (2) ఎస్సి 536:1998 (4) SCC 387].ఈ నిర్ణయాలన్నింటి ద్వారా నడిచే సాధారణ సూత్రం ఏమిటంటే, సేకరణ చర్యలకు సవాలులో విజయవంతం కావడానికి ఆసక్తిగల వ్యక్తి అప్రమత్తంగా ఉండాలి. అలా చేయడానికి బదులుగా, ఆసక్తిగల వ్యక్తి తన పాదాల క్రింద గడ్డి పెరగడానికి అనుమతిస్తే, అతను రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం ఉపయోగించ గల న్యాయ సమీక్ష అధికారాలను ఉపయోగించలేడు. ఆసక్తి గల వ్యక్తులు తగు విధముగా దశలో మరియు అనవసరమైన ఆలస్యం లేకుండా పరిష్కారాన్ని కోరడంలో విఫలమైతే, అటువంటి సందర్భాల్లో వారు సేకరణలపై తమ అభ్యంతరాలను వదులుకున్నారనే నిర్ధారణకు దారి తీస్తుంది. ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం సేకరణ కార్యకలాపాలలో జోక్యం చేసుకోవడానికి హైకోర్టు తమ న్యాయ సమీక్ష అధికారాలను ఉపయోగించడానికి చట్టబద్ధంగా నిరాకరించవచ్చు, అటువంటి కార్యకలాపాలకు సవాలు ఆలస్యం చేయబడి, వివరణ కేవలం చంద్ర

ప్రకాశాన్ని అందిస్తే.ఈ కేసు వాస్తవ పరిస్థితిలో, సేకరణ కార్యకలాపాల్లో జోక్యం చేసుకోవడానికి నిరాకరించడంలో హైకోర్టు తన వివేచనానుసారము సరిగ్గా పనిచేసింది.

పైన పేర్కొన్న తీర్పులు ప్రస్తుత కేసులకు కూడా వర్తిస్తాయి, ఎందుకంటే పిటిషనర్లు G.O.Ms.No.123 రెవెన్యూ (JA & LA) డిపార్ట్మెంట్ తేదీ 30.07.2015 ప్రకారం మొత్తాలను స్వీకరించడానికి ఫారం-I మరియు II ను సమర్పించారు మరియు పునస్సేకరణ నోటీసులను అందుకున్నారు మరియు ఫిబ్రవరి, 2016 నుండి ఎక్స్-గ్రేషియా మొత్తాలను అందుకున్నారు మరియు పునస్సేకరణ ఆదేశాలు మరియు రెవెన్యూ రికార్డుల మ్యుటేషన్ను ప్రశ్నించలేదు.

30. 2016 ఫిబ్రవరి నుండి వేర్వేరు తేదీలలో పిటిషనర్లు మొత్తాలను స్వీకరించడానికి సంబంధించి ఎటువంటి వివాదం లేదు. అక్విటెన్స్ రిజిస్టర్ యొక్క ప్రకటనల ప్రకారం, కొంత మంది పిటిషనర్లు సాగు భూములకు Rs.20,00,000/- వరకు మరియు బీడు భూములకు Rs.16,25,000/- వరకు మొత్తాలను అందుకున్నారు. పిటిషనర్లు మొత్తాలను స్వీకరించిన తర్వాత, భూముల పునస్సేకరణ, పంచనామాలు నిర్వహించడం, స్వాధీనం చేసుకోవడం మరియు భూములను ప్రతివాది నెం.9కు అప్పగించడం గురించి భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం ఈ కోర్టు నిర్ణయించదు. సాధారణంగా, పిటిషనర్లు బెదిరింపు లేదా బలవంతం కింద మొత్తాలను అందుకున్నారా అని రిట్ ప్రొసీడింగ్స్లో వాస్తవం యొక్క వివాదాస్పద విషయమును ఈ కోర్టు పరిశీలించదు. అంతేకాకుండా, పిటిషనర్లు చాలా కాలం క్రితం కౌంటర్లు అందుకున్నప్పటికీ, ప్రతివాదికి అనుకూలంగా రికార్డుల పునస్సేకరణ ప్రక్రియ మరియు మ్యుటేషన్ను ప్రశ్నించలేదు.

31. ప్రస్తుత కేసుల్లో పిటిషనర్లు సాగు చేస్తున్న భూములకు ఎకరానికి రూ. 4,00,000/- మరియు కేటాయించిన వారు బీడుగా ఉంచిన భూములకు ఎకరానికి రూ. 3,25,000/- అందుకున్నారు. దీనిని దృష్ట్యాలో ఉంచుకుని ప్రతివాదులు ప్రారంభించిన మొత్తం కార్యకలాపాలను పక్కన పెట్టడానికి

ఈ కోర్టు మొగ్గు చూపదు. కానీ పిటిషనర్లు అదే గ్రామాల ప్రైవేట్ పట్టా హోల్డర్లతో సమానంగా ఎక్స్-గ్రేషియాను పొందే హక్కు కలిగి ఉంటారు.

32. ప్రతివాదులు 2013 చట్టము ప్రకారం నష్టపరిహారం యొక్క కౌంటర్ మరియు గణనతో పాటు జిల్లా స్థాయి భూ సేకరణ కమిటీ (డిఎల్ఎల్పిసి) యొక్క కార్యకలాపాలను దాఖలు చేశారు. 2015కి ముందు గత మూడు సంవత్సరాల అమ్మకాల గణాంకములు పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ముంగి గ్రామానికి సంబంధించి ఎకరానికి 1.5 శాతం కారకం మరియు 100శాతం సొలేషియంతో సహా వ్యవసాయ భూముల విలువ ఎకరానికి రూ.2,42,494/- మరియు యెల్గోయి గ్రామానికి సంబంధించిన ఎకరానికి రూ.2,76,714/- వస్తుంది మరియు ప్రతివాదులు ఎకరానికి రూ.4,00,000/- మరియు ఎకరానికి రూ.3,25,000/- రెండు గ్రామాల యొక్క హోల్డర్లు. ఈ చర్య వివక్షతతో కూడుకున్నది మరియు మేకల పాండు కేసులో ఈ కోర్టు పూర్తి ధర్మాసనం ఇచ్చిన తీర్పుకు విరుద్ధంగా ఉంది (పైన పేర్కొన్న విధంగా) మరియు పిటిషనర్లు కూడా పట్టా హోల్డర్లతో సమానంగా పరిహారం చెల్లించడానికి అర్హులు.

33. ప్రత్యేక కలెక్టర్ కేసులో ఈ కోర్టు డివిజన్ బెంచ్ (పైన పేర్కొన్న 20) ఈ క్రింది విధంగా తీర్పు ఇచ్చింది;

“27. అందువల్ల, మేకల పాండు (పైన పేర్కొన్న) మరియు బి. నారాయణ్ స్వామి (పైన పేర్కొన్న) కేసులో ఈ కోర్టు తీసుకున్న నిర్ణయాలను జాగ్రత్తగా విశ్లేషణ ద్వారా, అప్పగించబడిన భూములను మంజూరు చేసిన నిబంధనలకు అనుగుణంగా రాష్ట్రం స్వాధీనం చేసుకున్న సందర్భాల్లో కూడా, భూమి యొక్క పూర్తి మార్కెట్ విలువకు సమానమైన పరిహారం మరియు భూమి యొక్క పూర్తి యజమానులతో సమానంగా ఇతర ప్రయోజనాలను చెల్లించడానికి ప్రభుత్వ భూమిని అప్పగించబడిన వారికి అర్హత ఉందని స్పష్టమవుతుంది. అందువల్ల, చట్టపరమైన స్థితి ఏమిటంటే, ప్రభుత్వ భూమిని కేటాయించిన వారు పట్టాహోల్డర్లతో సమానంగా పరిహారానికి అర్హులు. ప్రతివాదులు సంఖ్య 1 నుండి 27లకు ఈ చట్టపరమైన హక్కు అప్పీలుదారు గుర్తింపు ఇవ్వబడలేదు.

34. స్థిర పడిన శాసనము ప్రకారం మేకల పాండు కేసులో (పైన పేర్కొన్న 1) మరియు ప్రత్యేక కలెక్టర్ కేసులో ఈ కోర్టు డివిజన్ బెంచ్ తీర్పులో (పైన పేర్కొన్న 20), పిటిషనర్లు తమ గ్రామాలలో ప్రైవేట్ పట్టా హోల్డర్లతో సమానంగా ఎకరానికి రూ. 5,65,000/-లకు అర్హులు మరియు ప్రతివాదులు పిటిషనర్లకు తేడా మొత్తాన్ని చెల్లించాలి.

35. పైన పేర్కొన్న ఫలితాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, రెండు రిట్ పిటిషన్లలోని పిటిషనర్లు తమ గ్రామాల ప్రైవేట్ పట్టా హోల్డర్లతో సమానంగా ఎకరానికి రూ. 5,65,000/- చొప్పున ఎక్స్-గ్రేషియా పొందడానికి అర్హులని ప్రకటిస్తూ, ప్రతివాదులు తమ గ్రామాలలో ఉన్న భూములకు సంబంధించి పిటిషనర్లు అందుకున్న మొత్తాన్ని మినహాయించి, జాతీయ పెట్టుబడి మరియు తయారీ జోన్ (ఎన్ఐఎంజెడ్) జహీరాబాద్ ప్రయోజనం కోసం సేకరించిన సంగారెడ్డి జిల్లాలోని యెల్గోయి గ్రామం, ఝరాసంగం మండలం, ముంగి గ్రామం, న్యాల్కల్ మండలం, కేటాయించిన వడ్డీతో వ్యత్యాస మొత్తాన్ని ఈ ఉత్తర్వు కాపీని స్వీకరించిన తేదీ నుండి ఎనిమిది (8) వారాల లోపల చెల్లించాలని ఆదేశించడమైనది .

36. వివిధ విషయముల దరఖాస్తులు, ఈ రిట్ పిటిషన్లలో ఏవైనా పెండింగులో ఉంటే, మూసివేయబడ్డాయి.

రెండు రిట్ పిటిషన్లు అనుమతించబడ్డాయి, మరియు పిటిషనర్లు తమ గ్రామాల ప్రైవేట్ పట్టా హోల్డర్లతో సమానంగా ఎకరానికి రూ.5,65,000/- చొప్పున ఎక్స్‌గ్రేషియా పొందటానికి అర్హులు. ప్రతివాదులు పిటిషనర్లు అందుకున్న మొత్తాన్ని మినహాయించి, కేటాయించిన వడ్డీ తో సహా వ్యత్యాస మొత్తాన్ని ఎనిమిది వారాల్లోగా చెల్లించాలని ఆదేశించటమైంది.

★★★